

Hodnocení stavu jeleních populací v závislosti na intenzitě okusu vegetace v kontextu sezóny, případová studie ze středního Japonska.

Rostoucí hustota populací jelenů mívá za následek degradaci lesních habitatů napříč Amerikou, Evropou i Asií. Lesní management proto potřebuje nástroje, jež by zhodnotily vliv jelení populace, jako například ukazatele okusu vegetace. Tato práce odhaluje vztah mezi hustotou populace jelena siky (*Cervus nippon*) a různými vegetačními ukazateli v závislosti na sezónních podmínkách v centrálním Japonsku.

Využitelné výstupy:

- mezi dopady dlouhodobě zvýšené hustoty populace jelenů patří strhávání kůry ze stromů, okus semenáčků a spásání podrostu. Nadměrné spásání podrostu může vést ke změně jeho druhového složení a zároveň může dojít k disturbanci půdy.
- mezi vegetační ukazatele jelení přítomnosti patří např. charakter podrostu (pokryvnost a výška) a intenzita okusu
 - s rostoucí hustotou populace jelenů roste podíl stromů s oloupanou kůrou a zároveň klesá pokryvnost a výška podrostu
 - vegetační ukazatele jsou ale ovlivněny i jinými faktory než hustotou jelení populace
 - podíl stromů se strhanou kůrou závisí mimo jiné na stáří a tedy i velikosti stromu a sněhové pokrývce
 - charakter podrostu závisí na množství dopadajícího světla, od samotné druhové kompozice podrostu se odvíjí vegetační okus
- autoři této práce se zaměřili na zhodnocení relativních dopadů hustoty populace jelena siky a dalších faktorů na vegetaci. Jejich cílem bylo stanovit, který z vegetačních ukazatelů je nejvíce směrodatný při hodnocení škod způsobených jelení pastvou.
 - autoři sledovali velikost jednotlivých stromů, hloubku sněhové pokrývky, světelné podmínky a charakter podrostu v rámci 344 porostů lesa v provincii Jamanaši
 - velikost jednotlivých stromů byla definována jako obvod a průměr kmene ve výšce prsou
 - údaje o síle sněhové pokrývky autoři získali z příslušných meteorologických stanic
 - světelné podmínky autoři charakterizovali podle fotografických snímků stromové klenby, kterou rozdělili na uzavřenou, rozvolněnou a otevřenou
 - podrost byl rozdělen do kategorií hustý, rozvolněný a řídký
- výsledky práce korespondovaly s nálezem, že zvýšená hustota populace jelenů ústí ve vyšší podíl oloupaných stromů
 - oloupané mladé stromy se ale vyskytují i v oblastech s nízkou hustotou jelení populace (<10 ind./km²). Tyto oblasti ale charakterizuje hustá sněhová pokrývka během zimy.
 - jeleni sika se zaměřují především na stromy, jejichž kůru jde snadno sloupnout. Intenzita loupání kůry roste s mocností sněhové pokrývky - sikové nejsou vesměs schopni dostat se k vegetaci překryté sněhem
 - autoři spekulují, že okus a loupání mladých stromů jsou vhodným nástrojem ke zjištění raného vlivu přítomnosti jelenů
 - k loupání kůry ze vzrostlých stromů docházelo v oblastech s obecně slabou sněhovou pokrývkou a s vysokou hustotou jelení populace (>30 ind./km²)

Zdroj: Iijima H., Nagaike T. (2015): Appropriate vegetation indices for measuring the impacts of deer on forest ecosystems. *Ecological Indicators* 48: 457-463

Zadal: Zuzana Blažková

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/hodnoceni-stavu-jelenich-populaci-v-zavislosti-na-intenzite-okusu-vegetace-v-kontextu-sezony-pripado>